

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ДОЦ. Д.ИК.Н. КИРИЛ ПЕТРОВ АНГЕЛОВ

НА МАТЕРИАЛИТЕ НА ДОЦ. Д.С.Н. ЛОРЕТТА ПЕТРОВА ПАРАШКЕВОВА
ПО КОНКУРСА ЗА ПРОФЕСОР
ПО НАУЧНАТА СПЕЦИАЛНОСТ
ШИФЪР 05.02.24 ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ИЗВЪН СФЕРАТА НА МАТЕРИАЛНОТО
ПРОИЗВОДСТВО (ДЪРЖАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МАЛКИ-ГОЛЕМИ
ПРЕДПРИЯТИЯ),
ОБЯВЕН В ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК БР 21 / 15.03.2011 Г.

1. Съдържание. Мнението ми за научната и образователната дейност на кандидата за придобиване на академичната длъжност „професор” е формирано въз основа на следните трудове, документи и справки, с които се запознах подробно:

1.1. Публикация на монографичен труд „Държавно регулиране на иновационната дейност (релации малки-големи предприятия)”. Обемът на труда е 212 печатни страници (над 250 стандартни машинописни страници), структурирани в увод, три глави, заключение, библиография и приложения. В труда са използвани 64 заглавия. Издаден 2009 г.

1.2. Публикация на монографичен труд „Аутсорсинг”. Монографията е съвместна с ас. Александра Парашкевова. Обемът на труда е 152 печатни страници (над 200 стандартни машинописни страници), структурирани в увод, четири глави, заключение, библиография и приложения. В труда са използвани 64 заглавия. Издаден 2008 г.

1.3. Публикация на монографичен труд „Предприемачеството в глобалната икономика”. Монографията е съвместна с ас. Александра Парашкевова. Обемът на труда е 256 печатни страници (над 380 стандартни машинописни страници), структурирани в увод, седем глави, заключение, библиография и приложения. В труда са използвани 64 заглавия. Издаден 2007 г.

1.4. Четири броя студии с общ обем от 128 печатни страници (над 200 стандартни машинописни страници), публикувани в Годишника и Научния алманах на Варненския свободен университет от 2005 до 2009 г.

1.5. По темата на монографичните трудове са публикувани 36 бр. статии и доклади. Общият обем на научните публикации по темата на монографичния труд, отпечатани и издадени в страната и чужбина, е 243 страници (над 500 стандартни машинописни страници). Самостоятелните статии и доклади са 30 бр. Статиите и докладите в чужбина са 10 бр. Тази публикационна активност е била реализирана в период от 8 години (от 2004 до 2011 г.).

1.6. Учебници и учебни помагала, предназначени за осигуряване на учебния процес на Варненския свободен университет.

1.6.1. Публикация на учебник „Маркетинг”. Самостоятелен. Обемът на труда е 208 печатни страници (над 300 стандартни машинописни страници), структурирани в предговор, осем глави и библиография. В труда са използвани 30 заглавия. Издаден 2003 г.

1.6.2. Публикация на учебник „Планиране и прогнозиране”. Самостоятелен. Обемът на труда е над 150 стандартни машинописни страници. В труда са използвани 30 заглавия. Издаден 2005 г.

1.6.3. Публикация на три ръководства за студентите на ВСУ, разработени съвместно с един съавтор: „Ръководство по аутсорсинг” (2009), „Ръководство за семинарни упражнения по маркетинг (тестове, казуси, задачи)” (2009) и „Ръководство за семинарни упражнения по предприемачество” (2007). Обемът на ръководствата е 160 печатни страници (300 стандартни машинописни страници).

1.6.4. Публикация на три самостоятелни ръководства за предприемачи, включително и финансирани по Оперативни програми: „Предприемачески план” (2006), „Event маркетинг (маркетингов план)” (2007) и „Event планиране (Бизнес план)” (2007). Обемът на ръководствата е 94 печатни страници (180 стандартни машинописни страници).

Цялостната продукция на кандидата, която приемам за рецензиране, се състои от 51 публикации в общ обем от 2320 стандартни машинописни страници, за период от 8 години (между 2004 и 2011 г.). В справката на кандидата неправилно е посочена по-ниска стойност.

1.7. Списъци на публикациите на кандидата от конкурси за придобиване на научните степени „доктор” и „доктор на социологическите науки” и научното звание „доцент”. Това са публикации, които приемам за сведение, без да рецензирам.

1.8. Автореферат на дисертация за присъждане на научната степен „доктор на социологическите науки”. Приемам за сведение, без да рецензирам.

1.9. Творческа характеристика на кандидата и негова автобиография.

1.10. Авторски справки, включващи научните приноси на трудовете и установените цитирания. Правилно цитиранията са отделени от самоцитиранията. Броят на посочените цитиранията от други автори е 22 бр. Ще посоча, че въпреки, че броят на цитиранията на трудовете на кандидата е напълно достатъчен за придобиване на академичната длъжност професор, то той в никакъв случай списъкът не е изчерпателен. Лично съм запознат с други 11 цитирания, които не са отразени в приложената справка. Представена е авторска справка с 14 бр. научни и научно-приложни приноси. Имам забележки по-отношение на групирането на приносите.

1.11. Документи по конкурса.

2. Общи впечатления. Общите ми впечатления се базират не само на посочените материали по конкурса, но и на дейността ми като учен и преподавател в същата област в ТУ-София, член на Съюза на учените и член на УС на Научно-техническия съюз по машиностроене към Федерацията на научно-техническите съюзи. Държа да подчертая, че с голяма част от публикациите на доц. Парашкевова съм бил запознат преди определянето ми за член на научното жури, като за две от нейните монографии и три от нейните статии съм изказал вече становище като рецензент.

Представените ми за оценка научни трудове впечатляват със задълбочеността на изследване на различни съществени аспекти от дейността на публичната администрация по регулиран на взаимодействията в стопанската система на Р. България. Посочените автори справки за публикационната активност, посредством обема и продължителността на извършваните от кандидата изследвания (161 бр. научни разработки, проведени в периода от 1996 до 2011 г.), убедително утвърждават становището, че научните му интереси в професионалното направление „Администрация и управление” не са случайни и моментни, а показват последователния и целенасочен процес на формиране на учен в дадената предметна област.

Трябва да се подчертае, че кандидатът притежава най-високата научна степен в Р. България – „доктор на науките”. Възприемам позитивно, че тази степен е придобита в научната област на социологията, като по този начин кандидатът е компетентен за извършва изследвания на взаимодействията в стопанската система на Р. България и в цялостен социо-икономически контекст.

Силно впечатление прави справка с педагогическата активност на кандидата за последните 3 години, както и броя на самостоятелно разработените курсове.

Кандидатът не е „кабинетен учен”. Доц. Парашкевова е реализирала успешно 5 бр. изследователски проекти в областта на усъвършенстване на взаимодействията в стопанската система на Р. България, което я дефинира като учен, активно търсец връзката между наука и практика. Предложените за рецензиране заглавия съдържат силна практическа насоченост. Кандидатът успешно отстоява изискването за единство на теорията с практиката, на научните трудове и тяхното апробиране в стопанската система на страната.

Отзвукът от научните и педагогическите резултати на кандидата е значим. Той се определя не само от големия брой цитирания от автори от различни университети в Р. България (както имах възможност вече да отбележа, не приемам за изчерпателна справка за цитиранията). Отзвук на тази дейност е и предложението за присъждане на отличието на Научно-техническия съюз по машиностроене за принос в развитието на науката и практиката на

взаимодействията в стопанската система на страната. В научни дискусии с колеги от чуждестранни университети сме обсъждали научните резултати на кандидата. В тази връзка отбелязвам, че изследователската и творческа работа на доц. д.с.н. Лоретта Парашкевова е позната, както на национално ниво, така и в чужбина. За мен кандидатът е утвърдено име сред академичната общност с научни и преподавателски интереси в професионалното направление „Администрация и управление“.

3. Основни положителни страни на монографичния труд и на публикациите след получаването на научното звание „Доцент“.

3.1. Тематиката на трите монографични труда е в сферата на регулиране на стопанска система на Република България. Тази проблематика е изключително **актуална и значима**. Тя изследва един реален и значим проблем за науката и практиката – усъвършенстване на ефективността на взаимодействията в стопанската система в Република България, а оттам и повишаване на нейната конкурентоспособност.

3.2. Изследването има мащабност и цялостност, характерни за монографичен труд за придобиване на академичната длъжност „професор“.

3.3. В монографичния труд са формирани множество научни и научно приложни приноси, с което изследването разширява познанията по научната област, към която се отнася. Тези приносни моменти групирам по следния начин:

I. Научни приноси.

I.1. Разкриване на ролята на глобализацията в социално-икономическото развитие на Република България.

I.2. Разкрити са взаимовръзките в националната стопанска система (предприятия и национална и европейска администрация) и са обосновани механизмите за нейното ефективно и ефикасно развитие в условия на членство на Република България в Европейския Съюз.

I.3. Систематизиране и развитие на теориите за стопанско взаимодействие между малките, средните и големите предприятия.

I.4. Разкрити са възможностите за развитие на икономика на знанието в условията на членство на Република България в Европейския съюз и ефективните взаимодействия администрация-бизнес, които трябва да се реализират в тази насока.

II. Научно приложни приноси.

II.1. Изследвани са формите на публично-частните партньорства като механизъм за въздействие от страна на администрацията в стопанската система на страната. Доказана е ролята на обществените поръчки за насърчаване на малките и средните предприятия. Посочени са възможностите за административно обслужване на физическите и юридическите лица.

II.2. Анализирани са възможностите за развитие на българската национална икономика, основаващи се на повишаване на интелектуалния капитал на предприятията и изграждане на икономика на знанието.

II.3. Обоснована е ролята на държавата при регулиране на научно-изследователската дейност и стимулиране на взаимодействията между научно-изследователските организации, малките и средните предприятия и големите стопански субекти.

II.4. Разработен е алгоритъм за ефективно взаимодействие между предприятия и предприемачески структури с различна големина в настоящите социално-икономически условия.

II.5. Предложено е доразвитие на съвременни методи за организация и управление в предприятието: реинженеринг на стопанските процеси, бенчмаркинг (конкурентно сравнение) и екологичен маркетинг.

3.4. Монографичните трудове са отпечатани и се използват както от други учени, така също и в преподавателската дейност на кандидата. На два от монографичните трудове съм бил рецензент и още тогава съм изказал моето становище за тях, като доц. Парашкевова се е съобразила с направените от мен бележки.

3.5. Публикациите разкриват значими за науката и практиката явления и елементи при взаимодействията в стопанската система. Публикациите са представени и отпечатани в различни утвърдени научни форуми и научни

издания в страната и в чужбина, което е още един индикатор за тяхната значимост. В тях открити оригинални, актуални и значими научни и приложни постижения.

4. Основни положителни страни на педагогическата дейност на кандидата

Доц. Лоретта Парашкевова работи във Варненския свободен университет от 1996 г. За тези 15 години нейната дейност може да бъде разгледана в следните два контекста: педагогическа, административна и обществена. За административната дейност във Варненския свободен университет считам други членове на научното жури за по-компетентни. Обществената дейност на кандидата е свързана както с активното членство в доброволни професионални организации, така също и с участието в международни научни комитети на конференции и научни списания. Тази нейна обществена дейност формира допълнителен позитивен имидж за Варненския свободен университет. За много колеги от други университети и научни организации, доц. Парашкевова е един от колегите от Варненския свободен университет, към който се обръщат с уважение като към ерудиран учен и преподавател. Основно ще се спра на положителните страни от педагогическата дейност на кандидата.

Доц. Парашкевова е учен, тясно обвързан с педагогическия процес. Монографичните трудове и публикациите след получаването на научното звание „Доцент“ се използват в педагогическата дейност на кандидата във Варненския свободен университет на всички възможни различни равнища от сферата на висшето образование: подготовка на студенти, обучаващи се в образователните степени бакалавър, магистър (включително дипломант), научната и образователна степен доктор и следдипломна квалификация на принципа на обучение през целия живот.

За цялата си преподавателска дейност кандидатът е разработил над седем оригинални учебни дисциплини. За всяка от тях кандидатът е подготвил и съответните учебно-помощни материали.

По настоящия конкурс кандидатът представя за рецензиране 2 учебника и 3 ръководства за студенти и 2 ръководства за използване при обучението на

предприемачи при тяхната следдипломна квалификация. Предлаганите за рецензиране учебници и учебни пособия характеризират автора им като високо компетентен учен и преподавател в професионалното направление „Администрация и управление“. Запознат съм, че в други университети използват учебниците и учебните помагала на кандидата.

Силно позитивно впечатление прави стремежа на доц. Парашкевова при осигуряване на учебния процес при следдипломно обучение за предприемачи, което изисква специфични педагогически подходи.

Кандидатът е научен ръководител, при който критичността и обективността подпомагат стремежа му да стимулира докторантите да представят качествени научни разработки и да се изградят като учени. Ръководил е на трима докторанти: един защитил, един пред защита и един подготвя материал за защита.

6. Оценка на личния принос на кандидата.

Посочените приноси категорично са лично дело на кандидата. Това се потвърждава и от посочената по-горе статистика на разпределението на публикациите на кандидата като самостоятелни и в съавторство. Личният принос на кандидата проличава и от умелото апробиране на научните резултати в педагогическата практика и при изпълнение на приложни разработки и проекти.

7. Критични бележки и препоръки:

7.1. Считам, че в монографичните трудове не е обърнато достатъчно внимание върху начините за оптимизиране на използването на Структурните фондове на Европейския съюз за извършване на високоефективно държавно регулиране на взаимодействието между малки научно-изследователски организации и големите предприятия. Считам, че в настоящия етап на социално-икономическо развитие на Република България това е най-подходящия механизъм, за изграждане на икономика, базирана на знание. За съжаление досегашните резултати от Оперативната програма „Развитие на конкурентоспособността на

българската икономика 2007-2013” не са обнадеждаващи. Според мен това се дължи не само на недостатъчния административен капацитет, но и на сгрешена стратегия.

7.2. От новия програмен период на Европейския съюз (2014-2020) е необходимо да се засилят стратегиите за развитие на ниво NUC 3. В разработките на кандидата не открих достатъчно убедителни предложения в тази насока. Това е все по-належащо, като се време под внимание сроковете, през които се извършва програмирането за следващия програмен период.

Тези две констатации не нарушават общата силно позитивна оценка за достойнствата на монографичните трудове, статиите и докладите и учебниците и учебните помагала. Това е моя препоръка към кандидата във връзка с разширяване на неговата бъдеща научна дейност.

7.3. Монографичният труд „Държавно регулиране на иновационната дейност (релации малки-големи предприятия)”, както и към някои от статиите и учебните помагала имам и няколко чисто технически забележки, които не считам за съществени и съм споделил с автора.

8. Заключение:

Изследванията на кандидата, с които се запознах, са завършени разработки, характерни за труд за придобиване на академичната длъжност „професор”. Открих оригинални, актуални и значими научни и научно-приложни постижения, както и множество учебно-педагогически приноси в сферата на регулиране на стопанска система на Република България.

Гласувам положително за избора на доц. д.с.н. Лоретта Петрова Парашкевова за професор по „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (Държавно регулиране на взаимодействието малки-големи предприятия) във Варненски свободен университет.

Гр.София
08.07.2011 год.

подпис:
/доц.д.ик.н.К.Ангелов/